

การสอนคตินิเทศในวิทยาลัยครูภาคใต้

นายวิมล คำศรี

004769

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการ ศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต

ภาควิชามัธยมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2522

THE TEACHING OF FOLKLORE IN TEACHERS COLLEGES
IN THE SOUTHERN REGION

Mr. Wimon Damsri

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Secondary Education
Graduate School
Chulalongkorn University

1979

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การสอนคณิตชนวิทยาในวิทยาลัยครูภาคใต้

โดย นายวิมล คำศรี

ภาควิชา มัชฌมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์ รุประนีย์ นาครทรรพ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... *Pradyumna* คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประดิษฐ์ นุนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... *Prof. Pichon* ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุจรีต เพ็ชรขอบ)

..... *Dr. Rungpranee* กรรมการ
(ศาสตราจารย์ รุประนีย์ นาครทรรพ)

..... *Dr. Saisai* กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สายใจ อินทร์พรมย์)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การสอนคคิชนวิทยาในวิทยาลัยครูภาคใต้
 ชื่อนิสิต นายวิมล คำศรี
 อาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์ ฐะปะนีย์ นาครทรรพ
 ภาควิชา มัชฌมศึกษา
 ปีการศึกษา 2522

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพที่เป็นจริง ความคิดเห็น และความต้องการของครูอาจารย์และ
 นักศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนคคิชนวิทยา ระดับประกาศนียบัตรวิชาการ ศึกษาชั้นสูงใน
 วิทยาลัยครูภาคใต้ ในด้านหลักสูตรและเนื้อหาวิชา วิธีสอนและกิจกรรม เอกสารและวัสดุ
 อุปกรณ์ การวัดผลและประเมินผล และกิจกรรมเสริมหลักสูตร ผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นแนว
 ทางในการปรับปรุง และส่งเสริมการเรียนการสอนคคิชนวิทยาที่น่าสนใจ และมีประสิทธิภาพ
 มากยิ่งขึ้น

วิธีการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม 2 ชุด ถามครูอาจารย์ที่สอนคคิชนวิทยา และนักศึกษาที่
 เรียนคคิชนวิทยา ระดับประกาศนียบัตรวิชาการ ศึกษาชั้นสูง ในวิทยาลัยครูภาคใต้ทั้งห้าแห่ง
 แล้วนำคำตอบมาวิเคราะห์ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการ
 ทดสอบค่า ซี

สรุปผลการวิจัย

ครูอาจารย์ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ และมองเห็นคุณค่าหรือความสำคัญของคคิชน
 วิทยา นักศึกษาส่วนใหญ่เลือกเรียนวิชานี้ด้วยความสมัครใจ ครูอาจารย์ได้ให้ความรู้
 เกี่ยวกับเรื่องภาษาถิ่น ปริศนา เพลงกล่อมเด็ก ฯลฯ มาก แต่ให้ความรู้เรื่อง

สถาปัตยกรรมชาวบ้าน ละครชาวบ้าน ระบายชาวบ้าน น้อย สารสำคัญที่ครูอาจารย์เน้นมากเป็นอันดับแรกๆคือ ความรู้ความเข้าใจในรูปแบบและเนื้อหาของข้อมูลประเภทต่างๆ วิธีการเก็บรวบรวมและประโยชน์ของข้อมูลประเภทต่างๆทางคติชนวิทยา ทั้งครูอาจารย์และนักศึกษาต่างเห็นว่าหลักสูตรและเนื้อหาวิชาคติชนวิทยาน่าสนใจ น่าศึกษา เพราะก่อให้เกิดคุณค่าในค่านานต่างๆเป็นอย่างมาก คือช่วยให้นักศึกษาเกิดความรักความภาคภูมิใจในท้องถิ่น ช่วยให้นักศึกษาเข้าใจรูปแบบของวัฒนธรรมและพฤติกรรมสร้างสรรค์ของกลุ่มชนในท้องถิ่น ช่วยให้นักศึกษาเป็นคนใจกว้างสามารถปรับตัวให้เข้ากับท้องถิ่นและเสริมสร้างความเข้าใจอันดีต่อกันในกลุ่มชน และช่วยให้นักศึกษาได้อุทิศและพัฒนาตลอดจนเผยแพร่วัฒนธรรมให้กว้างขวางออกไป เป็นต้น แต่ควรปรับปรุงเนื้อหาวิชาให้ได้สัดส่วนเหมาะสมกับเวลาเรียน คำนวณวิธีสอนและกิจกรรมครูอาจารย์และนักศึกษาคำเห็นว่าการเรียนการสอนคติชนวิทยา จะมีประสิทธิภาพสูงหากใช้วิธีสอนแบบฝึกปฏิบัติจริง แบบศูนย์การเรียน แบบสาธิต แบบอภิปราย รายงาน และมีกิจกรรมหลายอย่าง แต่ในทางปฏิบัติครูอาจารย์ยังใช้การบรรยายและบอกจกอยู่มาก ไม่ค่อยมีกิจกรรมอื่น คำนวณเอกสารและวัสดุอุปกรณ์ ครูอาจารย์และนักศึกษาคำเห็นความสำคัญและคุณค่าของเอกสารและวัสดุอุปกรณ์ แต่มีเอกสารและวัสดุอุปกรณ์อยู่น้อย แหล่งวิชาการในท้องถิ่น ผลงานของนักศึกษา ศูนย์วัฒนธรรมของวิทยาลัย เป็นแหล่งเอกสารและวัสดุอุปกรณ์ที่มีคุณค่าต่อการเรียนการสอนคติชนวิทยามากที่สุด แต่ครูอาจารย์ไม่ได้นำมาใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่เพราะมีปัญหาหลายประการ คำนวณการวัดผลและประเมินผล ครูอาจารย์มุ่งวัดผลสัมฤทธิ์ทางสติปัญญาเป็นสำคัญ คำนวณกิจกรรมเสริมหลักสูตร ครูอาจารย์และนักศึกษาคำเห็นคุณค่า และได้ส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมขึ้นหลายๆประเภท ประเภทที่เน้นมากเช่น กิจกรรมส่งเสริมภาษาและวรรณกรรมท้องถิ่น กิจกรรมส่งเสริมประเพณีท้องถิ่น แต่ก็มีปัญหาอยู่บางประการ เช่นมีเวลาในการจัดกิจกรรมน้อย ครูอาจารย์และนักศึกษาคำต้องการได้รับความรู้ต่างๆทางคติชนวิทยาเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะวิธีการศึกษาและเนื้อหาวิชา

ข้อเสนอแนะ

1. ควรพัฒนาสมรรถภาพทางวิชาการ และเสริมสร้างคุณลักษณะเฉพาะให้แก่ครูอาจารย์ที่สอนคติชนวิทยา

2. ควรจะเสริมสร้างมนุษยสัมพันธ์อันดี ระหว่างบุคลากรฝ่ายต่างๆภายในวิทยาลัย และระหว่างวิทยาลัยกับชุมชน เพื่อให้ทุกฝ่ายให้ความร่วมมือ สนับสนุนส่งเสริมกิจกรรมต่างๆ เกี่ยวกับคคชนวิทยาลัยอย่างจริงจัง

3. การวิจัยอื่นๆควรวิจัยต่อจากงานวิจัยครั้งนี้

8

The data received was analyzed by means of percentages, means, standard deviation and Z- test.

Conclusions

The following conclusions were drawn from the findings: Most teachers revealed their wide experience and recognized the significance of folklore. The majority of students intentionally chose folklore as their subject of study. The teachers had exposed the students with various kinds of folklore data. However, much attention was paid on the aspects involving dialects, riddle, and lullaby, whereas less attention was on folk architecture, folk drama, and folk dances. The subject matters remarkably emphasized were the understanding of patterns and content of various types of data, methods of collecting data, and advantages of folklore data respectively. In addition, both teachers and students viewed the curriculum and content of folklore interesting and worth-while to study. The study of folklore had great benefits. First, it enhanced the students' love and pride for their locality. Second, it also helped the students understand cultural patterns, traits, and creative behavior of people in a certain community. Third, it helped establish the students' broad-mindedness to be able to adjust themselves to local environments and promote mutual understanding among folks in a specified community. Finally, it helped students conserve, develop, as well as spread out local culture, but an appropriate time should be taken into account.

According to the method of teaching and conducting some activities during teaching, teachers and students viewed that teaching and studying folklore would be efficient if studying by practising, learning center, demonstration, discussion and report were employed. practically, most teachers got used to giving lecture and dictation. Other activities were rarely introduced.

Teaching equipments and teaching documents were recognized important and worth-while, but they were inadequate. Local academic resoures, colleges' cultural centers and students' works were considered the most useful sources for teaching and studying folklore, but they were not intensively used.

The scholastic achievement test was the only instrument usually applied for evaluating the students achievement. Teachers and students felt that holding co-curricular activities were very valuable, so various types of co-curricular activities were set for students, especially the activities involving dialect, folk literature, and folk customs. However, there were some problems, for instance, time spent for co-curricular activities was not sufficient.

Teachers and students need to know more about folklore, especially the procedure of acquiring knowledge as well as subject matters.

Recommentdation

1. Teachers' academic competency should be developed and specific characteristics should be created for teachers who teach

folklore.

2. Human relationship among colleges, personnel and community should be created for the co-operation of supporting and promoting any activity dealing with folklore.

3. Any research of this kind should be encouraged.

กิติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าวิจัยเรื่อง การสอนคตินวิทยาในวิทยาลัยครูภาคใต้ครั้งนี้สำเร็จตามเจตนารมณ์ของข้าพเจ้าได้ด้วยความช่วยเหลือ และความร่วมมือเป็นอย่างดียิ่ง จากผู้มีพระคุณ และมีบุญคุณหลายฝ่าย ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณ และขอขอบคุณทุกฝ่าย ไว้ ณ โอกาสนี้ด้วยคือ

ขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ฐะปะนีย์ นาครทรรพ รองศาสตราจารย์ ดร. สุจริต เพ็ชรชอบ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สายใจ อินทร์พรหม ที่ได้โปรดกรุณาเอาใจใส่ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนส่งเสริม ให้คำแนะนำชี้แนะแนวทาง ช่วยสรรหา และให้หยิบยืมเอกสารตลอดจนอำนวยความสะดวกต่างๆ อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการศึกษาวิจัยเรื่องนี้

ขอขอบคุณ อาจารย์วิเชียร ผนคร อาจารย์ชาน เพชรแก้ว แห่งวิทยาลัยครู นครศรีธรรมราช อาจารย์สมชาย ไสยรินทร์ วิทยาลัยครูสุราษฎร์ธานี อาจารย์ไสว เรืองวิเศษ วิทยาลัยครูภูเก็ต อาจารย์เกษม ชนามแก้ว วิทยาลัยครูสงขลา อาจารย์ไพฑูรย์ กวงจันทร์ วิทยาลัยครูยะลา และครูอาจารย์ที่สอนคตินวิทยา นักศึกษาที่เรียนคตินวิทยาในวิทยาลัยครูภาคใต้ทุกคน ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ และความร่วมมืออย่างดียิ่งในการอำนวยความสะดวก และการตอบแบบสอบถาม

ขอขอบคุณผู้สนับสนุนส่งเสริมภาษาและวัฒนธรรมภาคใต้ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา ผู้สนับสนุนภาคใต้วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช ที่ได้เอื้อเฟื้อข้อมูลทางคตินวิทยา บางประเภท และขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่ได้ให้ทุนเพื่อการวิจัยเรื่องนี้เป็นเงิน 1200 บาท

สุดท้ายขอขอบคุณอาจารย์นงเยาว์ คำศรี แห่งโรงเรียนเบญจมราชูทิศ เมือง นครศรีธรรมราชที่ช่วย เป็นธุระสนับสนุนทั้งกำลังใจและกำลังทรัพย์เป็นอย่างดียิ่งตลอดมา

ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณ และขอขอบคุณทุกฝ่ายเป็นอย่างสูงยิ่ง

นายวิมล คำศรี

นิสิตบัณฑิตภาค วิชามัธยมศึกษา สาขาการสอนภาษาไทย

คณะครูศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ช
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
	
บทที่	
1. บทนำ	1
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
3. วิธีการดำเนินการวิจัย	25
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	29
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	67
บรรณานุกรม	90
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก. แบบสอบถามเกี่ยวกับการเรียนการสอนคณิตศาสตร์	97
ภาคผนวก ข. ตัวอย่างแหล่งวิชา และข้อมูลทางคณิตศาสตร์บางประเภท ..	117
ประวัติ	126

บัญชีตาราง

	หน้า
1. สถานภาพของนักศึกษา.....	29
2. สถานภาพของครูอาจารย์	30
3. นวัตกรรมของเนื้อหาวิชาเรื่องต่างๆที่ครูอาจารย์ให้ความรู้แก่นักศึกษา.....	32
4. นวัตกรรมของเรื่องต่างๆที่ครูอาจารย์มุ่งเน้น	34
5. ความคิดเห็นเรื่องความสำคัญของหลักสูตรและเนื้อหาวิชาคคชนวิทยา...	35
6. ความคิดเห็นเรื่องความเหมาะสมของหลักสูตรต่อ สภาพต่างๆ.....	36
7. การวางแผนร่วมกันระหว่างครูอาจารย์กับนักศึกษาในการ เรียนการสอน.	37
8. วิธีการจัดลำดับเนื้อหาในการ เรียนการสอนคคชนวิทยา	38
9. วิธีสอนต่างๆที่ครูอาจารย์ใช้ในการ เรียนการสอนคคชนวิทยา	39
10. กิจกรรมต่างๆที่ใช้ประกอบการ เรียนการสอนคคชนวิทยา	40
11. ความคิดเห็นเรื่องผลดีที่ได้จาก วิธีสอนแบบต่างๆ	42
12. ความคิดเห็นเรื่องผลดีของกิจกรรมประกอบการ เรียนการสอนประเภทต่างๆ..	43
13. ปริมาณของเอกสารและวัสดุอุปกรณ์ที่มีใช้ประกอบการ เรียนการสอน .. .	44
14. แหล่งที่มาของอุปกรณ์ประเภทต่าง ๆ.....	45
15. นวัตกรรมของการใช้อุปกรณ์ประเภทต่างๆประกอบการ เรียนการสอน	46
16. ความคิดเห็นเรื่องผลดีของการใช้วัสดุอุปกรณ์ประกอบการ เรียนการสอน..	47
17. ความคิดเห็นเรื่องประโยชน์ของวัสดุอุปกรณ์ที่ได้มาจากแหล่งต่างๆ.....	48
18. จุดมุ่งหมายด้านต่างๆในการ วัตถุประสงค์การเรียนการสอน.....	49
19. การทดสอบตามระยะเวลาต่างๆ.....	50
20. จุดเน้นด้านต่างๆในการ วัตถุประสงค์	51
21. ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบต่างๆของข้อทดสอบ.....	52
22. เกณฑ์ต่างๆที่ใช้ในการพิจารณาประเมินผลการ เรียนการสอน.....	53
23. นวัตกรรมส่งเสริมให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมเสริมหลักสูตร ประเภทต่างๆ	54

24. ความคิดเห็นเรื่องประโยชน์ด้านต่างๆของกิจกรรมเสริมหลักสูตร	55
25. ความต้องการของครูอาจารย์ และนักศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอน คหิชนวิทยา	56
26. คำตอบของครูอาจารย์เกี่ยวกับปัญหาต่างๆในการเรียนการสอนคหิชนวิทยา.	58
27. ข้อเสนอแนะของครูอาจารย์ เกี่ยวกับการเรียนการสอนคหิชนวิทยา.....	60
28. คำตอบของนักศึกษาเกี่ยวกับปัญหาต่างๆในการเรียนการสอนคหิชนวิทยา..	62
29. ข้อเสนอแนะของนักศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนคหิชนวิทยา.....	64
